

Vlaams en wereldnieuws

Het vinden van Nederlandstalige literatuur is niet altijd simpel. De Wetenschappelijke Vereniging van Vlaamse Huisartsen heeft een aardige site waarop tegelijkertijd in een flink aantal bronnen gezocht kan worden zoals *Huisarts Nu* (en de Aanbevelingen), *Minerva* (een prima Vlaams tijdschrift met besprekingen van relevant onderzoek), *H&W*, de CBO-consensusteksten, het *Belgisch* en het

Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde en de *Folia Diagnostica*. Het systeem wordt met de hand bijgehouden en is dus niet zo handig als bijvoorbeeld Sumsearch, maar om te vinden of er iets in Belgische of Nederlandse richtlijnen staat, is het zeker een bezoekje waard.

De website van de WONCA wordt steeds meer beter. Om bij te blijven kun je een

abonnement nemen op het dagelijkse Global Medical News. Elke ochtend krijg je in een elektronische brievenbus een keurig setje nieuws uit een groot aantal belangrijke Engelstalige medische tijdschriften in handzaam formaat voor je samengevat. (JZ)

www.wvvh.be/literatuur/index.htm

www.globalfamilydoctor.com

Kruistocht tegen passief roken overtrokken

De overheid voert een stevig beleid: niet meer roken in openbare ruimtes, op het werk en in de toekomst ook niet meer in de coffeeshop. Een aantal van deze maatregelen zal het klimaat op de werkplek verbeteren. Zo lijkt het mij (niet-roker) afschuwelijk om steeds tegenover een rokende collega te moeten zitten. Anderzijds heb ik niet zoveel tegen een rokerig café: dat heeft wel wat, die lucht van oude rook en verschaald bier. Erger lijkt het mij – zou ik roker zijn – om aan het eind van mijn leven opgenomen te moeten worden in een verpleeghuis waar ik zelfs in de gezellige ontvangstruimte niet meer even een geurige Wilde Havana op zou mogen steken. Ze zullen er wel gegronde redenen voor hebben, voor al die kostbare en in de privé-sfeer ingrijpende maatregelen. Maar hoe sterk is nu het bewijsmateriaal voor de rol van meer roken bij het ontstaan van hart- en vaatziekten, COPD en longkanker?

Onlangs publiceerde de BMJ een zeer groot prospectief cohortonderzoek van meer dan 100.000 volwassenen die gevolgd werden van 1960 tot 1998. Men vergeleek relatieve risico's op de bekende, aan roken gerelateerde ziekten. Zo hadden mannen *never smokers married to ever smokers* in vergelijking met *never smokers married to never smokers* een relatief risico op coronaire hartziekte van 0,94, op longkanker van 0,75 en op COPD van 1,27. Bij vrouwen waren deze getallen respectievelijk 1,01, 0,99 en 1,13. Alle betrouwbaarheidsintervallen omvatten de waarde

Foto: Hollandse Hoogte/Michael Kooren

één. Er lijkt dus geen oorzakelijke relatie aangetoond tussen passief roken en genoemde ziekten alhoewel een klein effect niet uitgesloten kan worden. Zijn de resultaten van dit fantastische cohortonderzoek betrouwbaar? Blijven ze betrouwbaar als we weten dat het onderzoek gesponsord is door de tabaksindustrie? Of uitgevoerd door twee niet-rokers? In elk geval vindt Davey Smith in een begeleidend *editorial* dat er nog wel wat onzekerheid blijft en dat een duidelijke oorzakelijke relatie heel goed mogelijk is. Zo vindt hij met de getallen uit het onderzoek een relatief risico voor COPD van 1,65 (95%-BI 1,0-2,73) als de getallen voor mannen en vrouwen bij elkaar worden opgeteld – en er zijn geen biologi-

sche redenen om dat in dit geval niet te doen. Zo bezien zouden de maatregelen van de overheid kunnen resulteren in een heel relevante daling van het aantal COPD-patiënten. Het gaat hier meer om 'zou kunnen' dan om een hard effect. De kruistocht is dus in elk geval niet onderbouwd met medisch bewijsmateriaal. Welke andere motieven de doorslag hebben gegeven, is voor mij duister. (PL)

- 1 Enstrom JE, Kabat GC. Environmental tobacco smoke and tobacco related mortality in a prospective study of Californians, 1960-98. *BMJ* 2003;326:1057-61.
- 2 Davey Smith G. Effect of passive smoking on health. More information is available, but the controversy still persists. *BMJ* 2003;326:1048-9.